

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

10 ΜΑΡΤΙΟΥ 1928

ΑΡΙΘ. 10

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΥΡΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Δ. ΊΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

Μετὰ τὴν προσήκουσαν μελέτην καὶ διακριβῶσιν ἐκτελῶν τὴν ἀνατεθεισάν μοι ἐντολὴν ὑποβάλλω τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου καταγγελίας τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Σωματείων κατὰ τῶν κ. κ. Ἀ. Δελμούζου, Δ. Γληνοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὡς διεξαγόντων ἔργον πολέμου κατὰ τῆς Ἁγίας ἡμῶν θρησκείας μεταχειρισθέντων δὲ καὶ τὰς θέσεις τῶν καὶ τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἐκπαιδεύσει πρὸς ἀθεϊστικὴν αὐτῆς μόλυνσιν καὶ ἐπικράτησιν τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ αὐτῶν προγράμματος καὶ σχεδίου.

Πρὸς σχηματισμὸν κρίσεως ἀμερολήπτου καὶ ἀκριβοδικαίας ἐνόμισα ὅτι ὀφείλον νὰ παρίδω πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο ἐπαρκῶς ἐξηκριβωμένον λόγῳ ἀσαφῶν ἢ ἀτελῶν κοιταθέσεων ἢ συγκρουομένων μαρτυριῶν. Ἐφρόντισα νὰ στηριχθῇ εἰς καταθέσεις καὶ ὁμολογίας καὶ κείμενα τῶν καθ' ὧν ὑπεβλήθη ἡ εἰρημὴ ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου κατηγορία. Ὑπ' ὄψει ὡσαύτως ἔλαβον ἐπισήμους καταθέσεις καὶ δηλώσεις καὶ κείμενα ὁμοφρόνων καὶ συνεργατῶν αὐτῶν. Ἐπι δε βεβαιώσεις δικαστικῶν ἀποφάσεων, τὰς ὁποίας ἐπι καλοῦνται ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοὶ οἱ καταγγελλόμενοι.

Μετὰ τὴν τοιαύτην τοῦ ὕλικου ἐκκαθάρισιν καὶ συλλογὴν προέβην εἰς ἐπιμελῆ στάθμισιν καὶ ἐκτίμησιν αὐτοῦ ἵνα διαπιστωθῇ τί πράγματι ἐπρέσβευον καὶ μετέδιδον καὶ ἐπεξήτουν οἱ ἄνω καταγγελλθέντες ἐν σχέσει πρὸς τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀπόψεις, λείψη δὲ οὕτω πᾶσα εὐλογοφανῆς ὁπωσδήποτε ἀφορμὴ καὶ λαβὴ εἰς παραπόνα καὶ αἰτιάσεις ὅτι ὑπὸ τὰς φωνασκίας καὶ τὰς προκαταλήψεις τῶν κατηγορῶν αὐτῶν παρεποιήθησαν αἱ γνήσαι δοξασίαι καὶ διδασκαλίαι αὐτῶν καὶ διεστρεβλώθησαν αἱ ἀληθεῖς καὶ πραγματικαὶ αὐτῶν ἐνέργειαι.

Διὰ τῆς τοιαύτης ἐργασίας καὶ μεθόδου ἰδοῦ εἰς ποῖα δεδομένα πορίσματα κατέληξα.

Α') Ὡς πρὸς τὸν κ. Ἀ. Δελμούζον.

Αἱ κατὰ τοῦ κ. Δελμούζου πρότεραι καὶ νεώτεραι κατηγορίαι εἶνε οὐσιαστικῶς ἐκεῖναι δι' αἷς ἐδικάσθη ὡς κυριώτερος κατηγορούμενος εἰς τὴν περίφημον δίκην τοῦ Ναυπλίου τὴν διεξαχθεῖσαν ἀπὸ 1—28 Ἀπριλίου τοῦ 1914. Ἐστενογραφημένα πρακτικὰ τῆς δίκης ἐκεῖνης ἐδημοσιεύθησαν τῷ 1915. Ὡς δὲ δηλοῦται εἰς προτασσομένην σημείωσιν «τὰ τῆς ἐκ-

τυπώσεως καὶ δημοσιεύσεως ἐπεμελήθησαν οἱ κατηγορηθέντες». Ἡ πιστότης τῶν πρακτικῶν τούτων εἶνε ἠγγυημένη καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Δελμούζου, ἀποτελοῦσι δὲ ταῦτα πηγὴν, τὴν ὁποίαν πολλαῖς ὑπὲρ ἐαυτῶν ἐπεκαλέσθησαν οἱ τότε κατηγορηθέντες. Καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ ἀκολουθεῖ τὸ αἰτιολογικὸν καὶ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς κατὰ πλειοψηφίαν ἠθροώθησαν οἱ κατηγορούμενοι διαλαλήσαντες καὶ διαλαλοῦντες ἔτι τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην ὡς πανηγυρικὴν καὶ αὐθεντικωτάτην διάψευσιν τῶν ἐναντίων αὐτῶν κατηγοριῶν. Παραλείπων τὰς κατηγορίας, αἰτινας ἀφεώρων εἰς ἄλλα θέματα καὶ ἄλλα πρόσωπα περιορίζομαι εἰς τὰς θρησκευτικῆς φύσεως κατηγορίας, τὰς σχετικὰς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Δελμούζου. Κατὰ τὸ τρίτον μέρος τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἀποφάσεως «ἡ ἐν τῷ Παρθενάγωγῳ Βόλῳ διδασκαλία τοῦ κ. Δελμούζου δὲν προσέκρουεν εἰς τὰς βάσεις τῆς θρησκείας, οὐδὲ ἄλλως ἦτο ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν θρησκείαν». Κατωτέρω ὅμως ἀναγιγνώσκωμεν τὸ ἐξῆς: «Τὸ δὲ μόνον διὰ τὸν πρῶτον Δελμούζον προκύψαν γεγονός ὅτι ἐν φιλικῷ συναδελφικῷ κύκλῳ τὴν Μ. Παρασκευὴν ἐν Βόλῳ ἠμῆνευεν ὀρθολογιστικῶς τὴν προσέλευσιν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, δὲν ἀποτελεῖ παράβασιν οὔτε τοῦ ἀρθροῦ 18, ἀλλ' οὔτε καὶ τοῦ ἀρθροῦ 17, ὅπερ ἀπαιτεῖ δημοσίαις ὁμιλίαις ἐλλειπούσας ἐν προκειμένῳ». Ἐδέχθη λοιπὸν τὸ Δικαστήριον τοῦ Ναυπλίου ὅτι ὁ κ. Δελμούζος ἠμῆνευεν ὀρθολογιστικῶς, ἦτοι καθ' ὀλοκληρίαν ἀνθρωπίνως καὶ δι' ἀποκλεισμοῦ τοῦ θαύματος γεγονότα, τὰ ὁποία ἐν τῇ εὐαγγελικῇ διηγήσει ἐξηγοῦνται, ὅτι συντελοῦνται διὰ τῆς ἀμέσου καὶ θανατουργοῦ ἐπεμβάσεως τοῦ θεοῦ. Καὶ τὸ γεγονός τοῦτο, τῆς περὶ τοῦ κ. Δελμούζου ὀρθολογιστικῆς ἐρμηνείας τῶν ἱστορικῶν θανάτων τοῦ Εὐαγγελίου, δέχονται ὡς ἀληθῆς καὶ πραγματικὸν καὶ οἱ ἐπιμεληθέντες τῆς ἐκτυπώσεως καὶ δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης, ἐν οἷς πρωτίτως συγκιταλέγεται ὁ κ. Δελμούζος. Οὕτω ἀναγιγνώσκωμεν εἰς τὸ ἐκτυπωθὲν τεῦχος τῶν πρακτικῶν τούτων σελ. 503 ἐν ὑποσημείωσει. «Τὴν ὀρθολογιστικὴν ταύτην ἐρμηνείαν ἀνέπτυξε καὶ δημοσίεω ὁ κ. Δελμούζος ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου. Ἴδε αὐτὴν ἀνωτέρω σελ. 324—328». Αἱ σελίδες αὗται περιλαμβάνονται ἐν τῇ μακρῇ ἐνώπιον τῶν δικαστῶν ἀπολογία τοῦ κ. Δελμούζου. Ὁμολογεῖ δὲ οὗτος, σελ. 324, ὅτι ἡ περὶ ἐπιστροφῆς τοῦ Παύλου ὀρθολογιστικὴ ἐρμηνεία του ἦτο ἀπὸ τὰ παραδείγματα περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐδίδασκε τὸ μάθημα τῶν θρη-

σκευτικῶν. Τὸ Δικαστήριον λοιπὸν τοῦ Ναυπλίου ὀρθῶς μὲν ἐδέχθη προκῦψαν ἐκ τῆς διαδικασίας τὸ γεγονός τῆς θρησκευτικῆς ὀρθολογιστικότητος τοῦ κ. Δελμούζου, ἀνακριβῶς ἄρα ἐμνήσθη ὅτι ἡ ὀρθολογιστικότης αὕτη ἐξεδηλώθη εἰς φιλικὸν συναδελφικὸν κύκλον. Αὐτὸς οὗτος ὁ κατηγορούμενος εἶχεν ὁμολογήσει πρὸ τῶν δικαστῶν ὅτι οὕτω ἐδίδαξε καὶ τὰς μαθητρίδας του, κατὰ τοιοῦτο σύστημα διεξῆγε καθόλου τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν. Καὶ τὸ μὲν Ἐφετεῖον Ναυπλίου ἔκρινεν ὅτι ἡ ὀρθολογιστικότης τοῦ κ. Δελμούζου περιορίσασα τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῆς μεταξὺ στενοῦ συναδελφικοῦ κύκλου δὲν ἦτο κολάσιμος κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον προσαπατιοῦντα ὁμιλίας δημοσίας. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἑμὸς κρίσις ὀφείλει νὰ θέσῃ ὑπ' ὅψει αὐτῆς πλήρες τὸ γεγονός ὅτι δηλαδὴ ὁ κ. Δελμούζος εἰς μὲν τοὺς συναδελφικοὺς κύκλους, τοὺς διδασκαλικούς, ἐξῆται καὶ προσεπάθει νὰ μεταδώσῃ τὰς ὀρθολογιστικὰς ἀπόψεις του ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν θρησκευτικῶν, ἐν δὲ τῷ Παρθεναγωγείῳ Βόλου ἐφήρμοζεν εἰς βάρος τοῦ θαύματος καὶ τῆς πραγματικῆς εὐαγγελικῆς ἱστορίας τὴν ὀρθολογιστικὴν ἐρμηνείαν, τὴν ἀρνητικὴν, ὅτι ὁ κ. Δελμούζος διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ τούτων κατ' ἀκολουθίαν προσέβαλε τὰς βάσεις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας κατὰ τὸν μᾶλλον ἐπικίνδυνον τρόπον, ὅστις εἶνε ἡ μετάδοσις τοῦ ὀρθολογιστικοῦ μολύσματος εἰς τοὺς διδασκάλους καθόλου καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς. Ἐπιπροσθέτως προσῆκον εἶνε νὰ ῥηθῆ ὅτι ἡ παρὰ τοῦ κ. Δελμούζου ἐφαρμοσθεῖσα ὀρθολογιστικὴ μέθοδος ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Παύλου, ὡς εὐρίσκομεν αὐτὴν ἐν σελ. 325—328 τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης τοῦ Ναυπλίου, ἐμφανίζει τὴν ψυχολογίαν τοῦ Σαῦλου ὅπως ἀντίθετον τῆς τῶν Ἀποστόλων. Ἡ ὀρθολογιστικὴ ἐπιπόνησις θέλει νὰ ἐμφανίσῃ τὸν Σαῦλον εἰσελθόντα εἰς ψυχικὴν κρίσιν προσεγγίζουσαν αὐτὸν εἰς νέαν τοῦ Ἰησοῦ θρησκείαν ἐνῶ αἱ Πράξεις βεβαιοῦσιν (Θ'. 1) ὅτι ὁ Σαῦλος ἐπορεύετο εἰς τὴν Δαμασκὸν «ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόβου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου».

Μεταξὺ τῶν κατὰ τοῦ Δελμούζου κατηγοριῶν περιλαμβάνετο καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ κατάργησις τῆς πρωϊνῆς σχολικῆς προσευχῆς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ δημοτικῷ Παρθεναγωγείῳ Βόλου. Σχετικῶς καὶ ὁ κ. Νάκος, συνήγορος τοῦ κ. Δελμούζου, ἐδήλωσεν (Δίκη τοῦ Ναυπλίου, σελ. 196) ὅτι «εἰς τὸ ἀνώτερον δημοτικὸν Παρθεναγωγεῖον δὲν ἐγίνετο τὸ πρωῖ ἢ τακτικὴ προσευχή, ὑπῆρχον μόνον μελοποιημέναι προσευχαί, τὰς ὁποίας εἰς ἐπισήμους στιγμάς, ἢ ὅταν ἦσαν ἔξω ἠδύναντο νὰ ψάλλουν τὰ παιδιὰ». Καὶ αὐτὸς ὁ κ. Δελμούζος (αὐτόθι σελ. 328—330) ὁμολογεῖ τὴν κατάργησιν ταύτην τῆς καθημερινῆς σχολικῆς προσευχῆς, περὶ αὐτῆς ὅμως νὰ δικαιολογήσῃ τὸ μέτρον τοῦτο. Προέβη, λέγει, εἰς αὐτό, ἀκολουθήσας τὴν γνώμην διασήμων παιδαγωγῶν, ἠκολούθησεν ὅμως αὐτὴν ἐν μέρει. Καὶ εἰς ἀπόδειξιν ἐπεκαλέσθη τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸ μάθημα τῆς ᾠδικῆς περιλαμβάνοντο καὶ μελοποιημένα προσευχαὶ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ᾄσματα. Δὲν ἀναφέρει ὅμως οὗτος ὀνόματα διασήμων παιδαγωγῶν

τῶν κατὰ τῆς τακτικῆς σχολικῆς προσευχῆς κεκρηγμένων. Πρόκειται περὶ ἀχαλινώτων μαθηστῶν νεοτεριστῶν τῆς παιδαγωγικῆς καὶ πολεμίων τῆς θρησκευτικῆς ἰδέας.

Γνωστὸν ὅμως εἶναι ὅτι ἡ καθημερινὴ σχολικὴ προσευχὴ ἀποτελεῖ θεσμὸν γενικὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν ἀπάσαις ταῖς χριστιανκαῖς κοινωνίαις. Πολλαχοῦ μάλιστα τὸ σχολικὸν πρόγραμμα συνδυάζει τὴν καθημερινὴν τοῦ μαθητικοῦ κόσμου προσευχὴν μετὰ καθημερινοῦ ἐκκλησιασμοῦ. Ὅταν δὲ ὁ θεσμὸς οὗτος ἰσχύῃ καὶ εἰς τὰς προτεσταντικὰς κοινωνίας, καὶ εἰς ἀνώτερα δὲ κολλέγια θηλέων καὶ ἀρρένων, ἔνθα διδάσκονται καὶ ἐπιστημονικοὶ κλάδοι, δὲν δύναται ἢ νὰ θεωρηθῆ σκάνδαλον, καὶ βαρύτερον μάλιστα, ἢ ἐφαρμογὴ ἀνευθύνων καινοτόμων κατὰ τῆς σχολικῆς προσευχῆς θεωριῶν, ἐν τῷ δημοτικῷ Παρθεναγωγείῳ Βόλου, ὅπου ἐδέχετο μαθητρίδας ἀποφοίτους τῶν δημοτικῶν σχολείων, οὐδὲ δύναται νὰ ἀναπληρωσῇ ὁπωσοῦν τὴν προσευχὴν ταύτην καὶ τὸν παιδαγωγικὸν σκοπὸν τῆς ἡ ἐνίοτε, ἀδομήνη προσευχῆς εἰς τὸ μάθημα τῆς ᾠδικῆς. Καὶ ἀκριβῶς διότι δὲν δύναται, λειτουργεῖ ἀπανταχοῦ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἡ πρωϊνὴ σχολικὴ προσευχὴ. Ἐὰν δὲ ὁ κ. Δελμούζος τὴν κατήργησε, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τις ἵνα ἀνεύρῃ τὰ ἐλαττήρια καὶ τοὺς σκοπούς του. Δεδηλωμένος ὀρθολογιστὴς μετὰ ὀρθολογιστικοῦ σχεδίου καὶ προγράμματος διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐκπαίδευσιν ἐπιδιώκοντος ριζικὴν ἀλλοίωσιν τῶν ἀπόψεων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἀπέκοψε τὴν καθημερινὴν προσευχὴν ἀκριβῶς λόγῳ τῆς μεγάλης θρησκευτικῆς σημασίας αὐτῆς. Εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης τοῦ Ναυπλίου εὐρίσκομεν (σελ. 75—76) καὶ ἄλλην χαρακτηριστικωτάτην ὁμολογίαν τοῦ κ. Δελμούζου εἰς ὄραν μαθήματος 3—4 μαθήτρια ἔκαμαν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὅτε ἐσήμαινεν ὁ ἐσπερινός. Συγχρόνως λέγει, καὶ αὐταὶ καὶ αἱ συμμαθήτριά του ἔχαμογέλαν. Τότε ἐκείνος παρετήρησεν ὅτι ὁ συνδυασμὸς τοῦ σταυροκοπήματος μετὰ τὰ γέλοια εἶναι ἐμπαιγμὸς τῆς θρησκείας καὶ καλύτερα νὰ λείπη.

Ἡ δὴλωσις αὕτη τοῦ κ. Δελμούζου ἐγένετο πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς κατηγορίας, ὅτι ἐπιμώρησε μαθήτριαν, ἥτις κατὰ τὴν διέλευσιν ἔξωθι ἐκκλησίας εἶχε κάμει τὸν σταυρὸν τῆς. Ἄλλ' ἡ δικαιολογία αὕτη ἐγείρει εἰς βάρος του τὰ ἑξῆς α') διατι νὰ ἐπωφεληθῆ τῆς ἀφορμῆς ἐκείνης, ἵνα ὑποδείξῃ τὴν παράλειψιν τοῦ σταυροῦ, ἐνῶ ἦτο παιδαγωγικώτερον νὰ συστήσῃ καὶ ἀξιῶσῃ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ γέλωτος; β') ποία ἦτο ἡ ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν θαναμαστῶν του διαλαληθεῖσα ὑπέροχος διαπαιδαγωγώσις ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Παρθεναγωγείῳ Βόλου, ὅταν ὀλόκληρος ἡ τάξις τῶν μαθητριῶν του ἐθεώρησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ὡς εὐκαιρίαν κοινου γέλωτος; Προφανέστατα ἡ ὀρθολογιστικὴ προσπάθεια τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου εἶχεν ἀποφέρει τοὺς δηλητηριώδεις αὐτῆς καρπούς. Καὶ οὕτω κοράσια οἰκογενειῶν εὐσεβεστάτων μετὰ τὴν ἐπαφὴν αὐτῶν πρὸς τὸ καινοτόμον πρότυπον παιδαγωγικὸν σύστημα, τὸ ἐφαρμοσθέν ὑπὸ τοῦ κ. Δελμούζου, ὑπέστησαν, ὡς αὐτὸς οὗτος ἐδήλωσε, κοινὴν μόλυνσιν καταφρονήσεως καὶ χλεύης πρὸς μίαν

ἐκ τῶν ἰσρωτάτων συνήθειῶν τοῦ ὀρθοδόξου γυναικείου κόσμου.

Κατὰ τὸν κ. Δελμουῦζον, οἱ παράγοντες τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς προόδου εἶνε πολλοί, ὅπως ἡ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη, ἡ ἐκπαίδευσις, τὰ οἰκονομικά, ὁ κοινωνικὸς ἀνὼν καὶ ἄλλα. (Δίκη τοῦ Ναυπλίου σελ. 303). Ἡ ἑλληνικὴ συνείδησις συγκαταλέγει ὡς παράγοντα ὑψίστης σπουδαιότητος καὶ τὴν θρησκείαν. Ὅμοίως φρονοῦσι καὶ ἀποφαίνονται ὑπὲρ τοῦ θρησκευτικοῦ παράγοντος ἐν Ἀγγλίᾳ, Γερμανίᾳ, Ἑλβετίᾳ, Ὀλλανδίᾳ, Σουηδίᾳ, Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς καὶ πανταχοῦ, ἐξαιρέσει μόνον τῶν ὑλιστῶν, τῶν ἀγνωστικιστῶν, τῶν ὀρθολογιστῶν. Ὁ κ. Δελμουῦζος ἀνήκων εἰς τὴν παράταξιν τῶν τελευταίων ἀπήλειψε τὴν θρησκείαν ἐκ τῶν παραγόντων τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς προόδου, ἢ ἔκρινεν αὐτὴν ἀναξίαν ρητῆς μνείας. Ματῦριον καὶ τοῦτο τῶν περὶ θρησκείας ἀντιλήψεων ἀνδρὸς ἀξιόσαντος ὅτι ἦτο ὁ κεκλημένος νὰ ἀναμορφώσῃ τὴν ἡμετέραν κοινωνίαν διὰ τῆς πλήρους μεταρρυθμίσεως τῆς ὅλης ἑλληνικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ κ. Δελμουῦζος τοῦ ἀνωτέρω Δημοτικοῦ Παρθεναγωγείου Βόλου ἔσχε τὴν συνέχειάν του διὰ τοῦ κ. Δελμουῦζου, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Μαρσασλείου τῷ 1923. Ἀπέχοντες νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν σφοδρὰν ἀντιλογίαν τὴν ἐγεγνηθεῖσαν περὶ τὴν νέαν ταύτην πρόσφατον δρασίμ του, ὀφείλομεν ὅμως νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψει ὑμῶν τὰ ἐξῆς: α') ὅτι ὁ κ. Δελμουῦζος διορισθεὶς διευθυντῆς αὐτοκράτωρ παρὰ τῷ Μαρσασλείῳ μετὰ πλήρους ἐξουσίας περὶ τὴν ὑποδείξειν καὶ τὴν κατάρτισιν τοῦ παιδαγωγικοῦ ἐπιτελείου του κατέλεξε μετὰ αὐτοῦ τὸν κ. Παπαμάρου ὡς ὑποδιευθυντὴν. Οὗτος ἐχορημάτισε καὶ διευθυντῆς τοῦ περιοδικοῦ «Ἑργασίᾳ», τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνοίξει τὰς στήλας του εἰς διοχέτευσιν καὶ μετάδοσιν τῶν θεωριῶν τοῦ νεωτέρου ὑλιστικοῦ κομμουνισμοῦ. Προσωπικῶς ὁ κ. Παπαμάρου ἐν τῷ Β' τόμῳ τοῦ περιοδικοῦ τούτου σελ. 258 θέτει εἰς κατάστασιν διαλύσεως τὴν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, ἐπαναλαμβάνει καὶ αὐτὸς ὅλας τὰς Μαρξικὰς κριτικὰς δι' ἀπελευθερώσιν ὄχι μόνον τοῦ ἐργάτου, ἀλλὰ καὶ τῆς νεολαίας καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἀνακηρύττει παιδαγωγικὰς κορυφὰς τοὺς Γερμανοὺς Βύνεκε καὶ Μπλέρ, συνηγόνους ἀμφοτέρους τῆς μᾶλλον ἐκλελυμένης καὶ ἀκατονομάστου διαφθορᾶς. Καθηγήτρια ἐν τῷ Μαρσασλείῳ προσελήφθη καὶ ἡ κυρία Ἰμβριώτου. Καὶ αὕτη τιμᾶ καὶ γεραίρει τὸν Βύνεκε, τοῦ ὁποῖου τὸ σχολεῖον «βάζει τὴν βάση τῆς τελειοποιήσεως τῆς ἠθικῆς τοῦ μαθητοῦ διὰ τοῦ ἔρωτος». (Ἔθνος, τῆς 21 Μαΐου 1926). Εἰς δὲ τὰς παραδόσεις τῆς τοῦ μαθήματος τῆς ἱστορίας ὡμολόγησεν αὐτὴ αὕτη ὅτι ἠκολούθει τὰς θεωρίας τοῦ ἱστορικοῦ ὑλισμοῦ (Ἐκθεσις Ἀντωνάκη § 9).

Ὁ κ. Δελμουῦζος πρὸς τῆς τοιαύτης ποιότητος τῶν συνεργατῶν του, οἵτινες ὑπῆρξαν ἐκλεκτοὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ προτιμήσεως καὶ ὑποδείξεως, κατέφυγεν εἰς τὴν ἐξῆς δικαιολογίαν, «ὁ καθένας μας μπορεῖ ἀτομικὰ νὰ ἔχη ὅποιαδήποτε πολιτικὴ πίστιν θέλει, ἀκόμη καὶ ἀναρχικὸς νὰ εἶνε καὶ σὲ σύλλογον νὰ ἀνήκῃ

καὶ θεωρητικὰ στὴν ἐξωσχολικὴν του δράσιν νὰ εἶνε ὑπὲρ τοῦ ἀναρχισμοῦ. Πῶς μπορεῖ νὰ συμβιβάσῃ σὲ τέτοια περίστασι τὴ δικήν του πίστιν μὲ τὸ ἔργον τοῦ διδασκαλείου, αὐτὸ εἶνε ζήτημα δικῆς του συνειδήσεως. Σὲ αὐτὸ δὲν εἴμασθε ἐμεῖς ποῦ θὰ ἐλέγξωμε» (Ἐκθεσις Ἀντωνάκη § 72). Κατὰ τὸν Δελμουῦζον λοιπὸν ὁμιλοῦντα ἐν τῇ ιδιότητι τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μαρσασλείου οἱ συνάδελφοί του ἠδύναντο νὰ εἶνε καὶ ἀναρχικοὶ καὶ νὰ ἀνήκουν εἰς συλλόγους ἀναρχικοὺς καὶ νὰ γράφωσι καὶ κηρύττωσιν ὑπὲρ τοῦ ἀναρχισμοῦ. Ἀπορεῖ τις διὰ τί περισσότερον νὰ καταπλαγῇ ἐν τῇ τοιαύτῃ γνωμολογίᾳ, ἥτις τὸν ἄλλοτε διευθυντὴν τοῦ ἀνωτέρου Παρθεναγωγείου Βόλου, τὸν χθὲς ἔτι διευθυντὴν τοῦ Μαρσασλείου, τὸν ὡς ὑπέροχον παιδαγωγὸν ἐξυμνούμενον, ἐμφανίζει προστάτην τοῦ ἀναρχισμοῦ ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει μετὰ τόλμης ματῦρουσίης, ὅτι ἐξέφρασε ἐξ αὐτοῦ ἀθρόος πᾶς διανοητικὸς καὶ ἠθικὸς ρυθμὸς. Καὶ ἡ γνώμη αὕτη ἀποδεικνύει καὶ ἄλλο τι μεγίστης σπουδαιότητος, ὅτι ποιούμενος λόγον ἐνίοτε περὶ ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ πατριδοῦς καὶ θρησκείας διαπραττεῖ πολιτικὴν ἀποπλανήσεως πρὸς κατάκτησιν ἐμπιστοσύνης, ἧς δὲν εἶνε ἄξιος, διότι οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐρείπια καὶ ἀποσύνθεσιν δύναται νὰ προκαλέσῃ παιδαγωγὸς δεχόμενος, ὅτι εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐκπαιδεύσεως δύναται νὰ χρησιμοποιεῖ καὶ καθηγητὰς ἀναρχικοὺς, καὶ ἀνήκοντας εἰς ἀναρχικοὺς συλλόγους, ἀλλὰ καὶ δημοσιογραφούντας ὑπὲρ τοῦ ἀναρχισμοῦ.

Ἴσως ἤθελε λεχθῆ ὅτι ὁ κ. Δελμουῦζος διέστη πρὸς τὸν κ. Γληνὸν καὶ ἀπεσχίσθη τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ Ὀμίλου ὑποστηρίζων σὺν ἄλλοις ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ καλλιεργῇ καὶ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ἤδη ὅτι ἡ κατὰ τὸν κ. Δελμουῦζον ὀρθολογιστικὴ καλλιέργεια τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος γίνεταί διὰ μεθόδου κατὰλυσεως τὰς βάσεις τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος καὶ μάλιστα ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐξαπατωμένου ὅτι τὸ Δελμουῦζιον σύστημα ἐφαρμόζει καὶ εἰς τὸ θρησκευτικὸν μέρος τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀνωτέρας καὶ σκοπιμωτέρας παιδαγωγικὰς μεθόδους.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸν κ. Δελμουῦζον.

Β'. Ὡς πρὸς τὸν κ. Δ. Γληνὸν.

Ὁ κ. Δ. Γληνὸς διευθυντῆς τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας προσέλαβεν εἰς αὐτὴν καθηγητὴν διὰ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν τὸν κ. Κ. Βάρναλην. Δικαιολογῶν τὴν πρόσληψιν ταύτην ὁ κ. Γληνὸς εἰς ἔγγραφον αὐτοῦ πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἡλείας κ. Ἀντώνιον ἐνεργήσαντα ἀνακριτικῶς τὸ παρελθὸν ἔτος κατ' ἐντολὴν τῆς Ι. Συνόδου λέγει: «ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ κ. Βάρναλης ἦτο ἀπλοῦς καθηγητῆς τῆς Ἀκαδημίας διδάσκων δύο ὥρας τὴν ἐβδομάδα. Καμιά σχέση δὲν ἔχει μὲ τὴν ἐκπαιδευτικὴν μεταρρυθμίση.» Ἄλλ' ὁ κ. Βάρναλης ἔχει δημοσιεύσει τῷ 1922 «τὸ φῶς ποῦ καίει» ἔργον ἀνευλαβέστατον κατὰ τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατριδοῦς, καὶ τῷ 1923 ἕτερον ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον «ὁ λαὸς τῶν μουνούχων» ἔνθα ἐξυμνεῖ τὸν ἐλεύθερον ἔρωτα καὶ τὸν λεσβιασμόν. Ἰδεολογικῶς λοιπὸν, ἠθικῶς, κρατικῶς δὲν ἠδύναντο

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἡμε- ρομηνία	Κυριακαὶ Ἐυαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἐορτὰ	Ἦχοι
ΜΑΡΤΙΟΣ	4	Κυρ. Α' Νηστ.	Κυρ. Α' Νηστ.	Ε'	α'
	11	Κυρ. Β' Νηστ.	Κυρ. Β' >	ΣΤ'	β'
	18	Κυρ. Γ' Νηστ.	Κυρ. Γ' >	Ζ'	βαρὺ
	25	Ἐυαγγελισμοῦ	Ἐυαγγελισμοῦ	εορ	δ'

νὰ ἔχη θέσιν ἐν τῇ Παιδαγωγικῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ὁποίας ἦτο πλήρης ἄρνησις καὶ ἀντίθεσις. Ἄλλ' ὁ κ. Γληνὸς τὸν προσέλαβε. Διὰ τί; Μόνη λογικὴ ἐξήγησις δύναται νὰ εἶναι τὸ ὅτι αἱ ἀληθεῖς προθέσεις του καὶ οἱ ἐπιδιωκόμενοι σκοποὶ του δὲν ἀπεῖχον πολὺ τῶν τοῦ κ. Βάρναλη. Καὶ τὴν ἐξήγησιν ταύτην καθιστᾷ εὐπρόσδεκτον τὸ γεγονὸς ὅτι μεταξὺ τῶν καθηγητῶν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας ἐγένοντο κομμουνιστικαὶ συζητήσεις. Ὁ κ. Ἀντωνάκης ἐν τῇ ἐκθέσει του (§ 76) ἔκρινεν ὅτι οἱ καθηγηταὶ ἔπρεπε νὰ διδαχθῶσι τὸν κομμουνισμὸν διὰ νὰ εὐρίσκωσιν ἐπιχειρήματα, ὅπως ἀντεπεξέρχονται κατὰ τῶν κομμουνιστῶν μαθητῶν των. Ἡ ἐρμηνεῖα ὅμως αὕτη ἐλέγχει ὑπερβολικὴν σπουδὴν. Ὁ κομμουνιστικώτατος καθηγητὴς τῆς Ἀκαδημίας τῆς Παιδαγωγικῆς κ. Βάρναλης, δὲν μετέσχε βεβαίως εἰς συζητήσεις ἀποσκοπούσας τὴν χορήγησιν ὀπλων κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Αὐτὸς δὲ ὁ Γληνὸς διὰ τῆς πρό τινων μηνῶν δοθείσης ὑπ' αὐτοῦ φανερᾶς κατευθύνσεως εἰς τὸ Σωματεῖον τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου» κατέστησε φανερώτατον ὅτι ἰδεολογία του καὶ σκοποὶ του ἔχουσιν ἀντληθῆναι ἐκ τῶν δεξιामενῶν τοῦ μαρξισμοῦ.

Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν γενικὴν συνέλευσιν τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου» (ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου—14 Μαρτίου) ὁ κ. Γληνὸς ὑπέβαλεν ἑξ̄ προτάσεις ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου». Διὰ τῆς 5ης προτείνει ὅπως ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρυθμισὶς ἐν Ἑλλάδι ρυθμισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πάλης τῶν τάξεων. Διὰ δὲ τῆς 6ης «δὲν θεωρεῖ ἀναπόσπαστη ἀπὸ τὴν ἔννοια τῆς δημοσίας ἀγωγῆς τὴ διδασκαλία θρησκευτικῶν μαθημάτων στὰ σχολεῖα» δηλαδὴ προτείνει τὴν κατάργησιν τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος ἐκ τοῦ σχολικοῦ προγράμματος. (Ἴδε Ἀναγν. μην. περιοδικὸν ἀριθ. 9 καὶ 10 Μάης—Ἰούνης 1927 σελ. 561) Καὶ ἡ πλειοψηφία τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου» καὶ ἐψήφισε τὰς προτάσεις ταύτας καὶ ἀνέδειξε πρόεδρον τοῦ Σωματείου τὸν κ. Γληνὸν (αὐτόθι σελ. 570). Πασίγνωστον δὲ τυγχάνει ὅτι τοιαῦται προτάσεις καὶ ἐπιδιώξεις περιλαμβάνονται εἰς τὰ θεμελιώδη ἄρθρα τοῦ νεωτέρου κομμουνισμοῦ ἢ ἄφρου σοσιαλισμοῦ ὡς διεμορφώθησαν ὑπὸ τοῦ Ἑβραίου Καρόλου Μαρξ ἐπιζητήσαντος διὰ τῶν τοιούτων μέσων νὰ διασαλεύσῃ τὸ χριστιανικὸν αἶσθημα τῆς νεωτέρας κοινωνίας διὰ τῆς ἀθέου ἐκπαιδύσεως τῶν νέων καὶ νὰ ἀνάψῃ ἀγρίους πολέμους εἰς τοὺς κόλπους τῶν χριστιανικῶν κοινωνιῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΔΟΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΧΥΡΟΝ

Πότε δεκτὴ ἡ Ἐξέλιξις.

Τί σημαίνει ἡ λέξις «ἐξέλιξις»;

«Ἐξέλιξις» σημαίνει βαθμιαίαν δι' ἀναπτύξεως ἐκδήλωσιν προϋπαρχούσης δυνάμεως. Εἶνε ἡμέρα, καθ' ἣν ἀποκαλύπτεται ὅ,τι ἤδη προελάνθανεν ἐν τῇ ὕλῃ, ἣτις κεῖται ὡς βάσις τοῦ κόσμου. Καὶ αὕτη εἶνε ἡ μόνη δυνατὴ ἔννοια τῆς ἐξελίξεως, διότι ἡ βαθμιαία αὐταύξησις οὐδὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ οὔτε ἐκ τοῦ ἐμβρύου. οὔτε ἐκ τῆς διαπύρου κοσμικῆς μάζης, καὶ ἐν ἣ ἔτι περιπτώσει ἡ πορεία τῆς αὐξήσεως ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ αἰῶνας. Ἡ φορὰ λοιπὸν τῆς ἐξελίξεως πάντοτε καὶ ἀναγκαιῶς προϋποθέτει φορὰν «ἀνελίξεως», ἦτοι τὸ ἀναπτυσσόμενον δέον νὰ ἦνε δεδομένον πρὸ τῆς φορᾶς τῆς ἀναπτύξεως.

Τῶν νεωτέρων ἐξελικτικῶν φιλοσόφων τις προσεπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἐξέλιξιν κατὰ τρόπον παρακάμπτοντα τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀνελίξεως. Ἐὰν κύτταρον—λέγει— «ὑπὸ εὐνοϊκὰς περιστάσεις» ἐπὶ τινα μόνον ἔτη κατορθῶν νὰ ἀναπτυχθῆ εἰς ἄνδρα, οὐδὲ μία δυσκολία ὑπάρχει νὰ ἐννοήσωμεν πᾶς «ὑπὸ ἀναλόγους εὐνοϊκὰς συνθήκας» ἔν κύτταρον, ἀναπτυσσόμενον ἐπὶ ἑκατομύρια ἐτῶν, ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἀρχὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐν γένει. Βεβαίως, τὸ νὰ ἐκτυλιχθῆ δεδομένον κουβάρι κλωστής εἶνε εὐκόλον, ἀφοῦ τοῦτο εἶνε *δεδομένον*· ἀλλ' ὅταν δὲν ἦνε δεδομένον, πᾶς θὰ ἐκτυλιχθῆ; Ἄλλαις λέξεσι, *πόθεν* προκύπτουν εἰς μέσον αἱ «εὐνοϊκαὶ συνθήκαι», χάρις εἰς τὰς ὁποίας τὸ ἄπλοῦν κύτταρον γίνεται ἄνθρωπος;

Ἀπὸ ἐπόψεως χριστιανικῆς εἶνε ἄρα γε δεκτὴ ἡ ἐξέλιξις ὡς γενικὴ ἀρχὴ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ κόσμου;

Ὑπάρχουν, πράγματι, πολλοὶ λόγοι συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς τοιαύτης παραδοχῆς τῆς ἐξελίξεως ἐὰν ὀψέποτε ἤθελεν αὕτη ἀποδειχθῆ ὡς ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια ἀναντίρροτος. Καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ γείνη δεκτὴ οὐ μόνον διότι ὁ ὑπὸ τοῦ χριστιανικοῦ νόμου παρὰ παντὸς ἀπαιτούμενος βαθὺς πρὸς τὴν ἀλήθειαν σεβασμὸς μᾶς ἀναγκάζει νὰ δεχθῶμεν πᾶν ὅ,τι ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἀπεδείχθη ὡς ἀναμφισβήτητον γεγονός, ἀλλὰ καὶ διότι ἐν τῇ ἰδέᾳ τῆς ἐξελίξεως, ὡς ἀρχῆς ἐρμηνευτικῆς, οὐδὲν ὑπάρχει τὸ ἀντιφάσκον πρὸς τὴν ὑψίστην τοῦ θεῖσμου μορφὴν. Ἐπιφανεῖς ἤδη θεολόγοι καὶ ἀπολογηταὶ ἐδέχθησαν, ὅτι ἡ δι' ἐξελίξεως δημιουργία τοῦ κόσμου δὲν ὑποβιάζει τὴν περὶ τοῦ θεοῦ ἰδέαν ὡς Δημιουργοῦ τοῦ κόσμου. Ἄπ' ἐναντίας θεωρεῖται ὡς ἐννοοῦσα τὸν θεὸν πολὺ

εγγύτερον πρὸς τὴν τοῦ κόσμου ζωὴν. Διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ιδέας τῆς ἐξελίξεως ἐκμηδενίζεται ἡ τεραστία ἐκείνη ἄβυσσος τῶν χιλιάδων ἐτῶν, ἥτις ἄλλως θὰ ἐμεσολάβει μεταξύ τοῦ ἐξελικτικοῦ καὶ τοῦ Δημιουργοῦ. Ὁ ὄπαδὸς τῆς ἐξελίξεως καὶ σήμερον ἔτι ζῆ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δημιουργίας καὶ ἰδίους ὀφθαλμοῖς θεωρεῖ τὴν μεγάλην δημιουργικὴν φορὰν.

Ἐν ἧ ὅμως περιπτώσει ἀπορριφθῆ ἡ ὑπὸ τινος οὕτω καλουμένη «ὑπόθεσις τοῦ θεοῦ», πᾶσα ἐξήγησις τῆς ἐξελίξεως διὰ προδεδομένης καὶ πλήρως ἀποχρώσεως ἀνελίξεως ἀποκλείεται. Ἐνώπιόν μας θὰ ἔχωμέν τι τελείως ἀκατανόητον, ἥτοι μίαν τεραστίαν πυραμίδα στηριζομένην ἐπὶ τῆς κορυφῆς της, ὑπ' οὐδενὸς ὅμως ὑποβασταζομένης. Ἡ παραδοχὴ τῆς παραδοξότητος ταύτης καὶ ἡ προσπάθεια συγχρόνως νὰ ὑποδεικνύονται ἀνυπερβλητοὶ δυσκολίαι ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, οὐδὲν ἄλλο σημαίνει εἰμὴ ὑπερπηδᾶν μὲν τὴν δοκόν, προσκρούειν δὲ εἰς τὸ ἄχρον.

Ἐν παραδείγμα εἰς τὸ ἐπόμενον θὰ μᾶς δώσῃ σαφῆ ἰδέαν τοῦ πράγματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Κοινωνία.

Διὰ τοὺς νομίζοντας ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς σημερινὰς συνθήκας, διὰ τοὺς ἐπιζητοῦντας λύσεις ποικίλας τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, ἀφισταμένας πολλὰκις τῆς δυνατῆς πραγματικότητος, διὰ τοὺς ὄνειροπόλους αἰσιωτέρου μέλλοντος τῆς Κοινωνίας, ὑπάρχουν ἀναμφιβόλως πολλὰ ζητήματα ἄλυτα, διότι δὲν ἔτυχε νὰ τα προσέξουν ποτὲ καὶ πρὸ παντὸς διότι δὲν ἔτυχε νὰ τὰ ζήσουν. Δύο Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἀρχίζουν κατ' αὐτὰς ἀντικειμενικὴν ἐξέτασιν τοῦ κοινωνικοῦ ζητήματος ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου δι' ἐλευθέρως πρὸς τοὺς φοιτητὰς συζητήσεως. Ὁ κ. Ἀμ. Ἀλεβιζάτος θὰ ἐξετάσῃ τὸ πρόβλημα τῆς «Κοινωνικῆς ἀξίας τοῦ Χριστιανισμοῦ» καὶ ὁ κ. Π. Μπρατσιώτης τὸ θέμα περὶ τῶν «κοινωνικῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἡ τὰ πάντα θέλουσα νὰ γνωρίξῃ καὶ περὶ τὰ ὑψιστα ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐνδιαφέρεται φοιτητικὴ νεότης, διατὶ τάχα νὰ μὴ ἐγκύψῃ περισσότερο εἰς παρόμοια θέματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι μόνον, ὡς παρὰ τῶν ἡμιμαθῶν πιστεύεται, διὰ τοὺς θεολόγους. Εὐχόμεθα αἰεὶ εὐκαιρίαι τῆς μελέτης νὰ πολλαπλασιασθοῦν καὶ ἐλπίζομεν ὅτι δὲν ὑπάρχῃ ἰδεολόγος μὴ ἐπιθυμῶν νὰ γνωρίξῃ καὶ τὰς ἀντιθέτους ἀπόψεις.

Καὶ πάλιν περὶ Κινηματογράφου.

Μετὰ τὴν γνωστὴν ἀπεργίαν τῶν Κινηματοθεάτρων

διεδόθη ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν νομοθετικοῦ τινος διατάγματος, τοῦ μόνου, δυστυχῶς, προβλέποντος τὴν προστασίαν τῶν ἀνηλίκων ἀπέναντι τοῦ ἐκ τῶν ἀντιπαιδαγωγικῶν ταινιῶν κινδύνου. Πρόκειται περὶ τῆς γνωστῆς διατάξεως, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται μὲν τελείως εἰς παῖδας ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἢ εἰς Κινηματογράφους φοίτησις μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 10 ἐτῶν, ἐπιτρέπεται δὲ αὕτη ἀπὸ 11 ἕως 15 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον συνοδεύονται ὑπὸ τοῦ γονέως ἢ ἐπιτρόπου ἢ τοῦ παρ' αὐτῶν ἐντεταλμένου ἐνηλίκου προσώπου. Δικαίως πολλαὶ κοινωνικαὶ ὀργανώσεις τῆς πρωτεύουσας διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς ὑποχώρησεως ταύτης, παρ' ὅλον ὅτι, ὡς πολὺ ὀρθῶς ὑποδεικνύει τὸ ἔγγραφον αὐτῶν, καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται διάταξις δὲν εἶναι ἐπαρκῆς διὰ τὴν φρούρησιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ἐπειδὴ ὅμως μόνον αἱ ἀπαγορεύσεις δὲν ἔχουν καὶ ἀποτέλεσμα, προκειμένου ἰδίως περὶ ζητημάτων ἀγωγῆς, ὡς καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων ἐτουίσθη, ἡ σύστασις τοῦ Συνδέσμου πρὸς ἀνάπτυξιν παιδικῶν κινηματογράφων, ἀποτελεῖ τὸ σταθερώτερον βῆμα, νομίζομεν, πρὸς τὴν ἐπιθυμητὴν τοῦ ζητήματος πρόοδον. Ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους ἐνσχύοντας πάσῃ δυνάμει τὴν εὐγενῆ πρωτοβουλίαν τῶν μετεχουσῶν τοῦ Συνδέσμου λαμπρῶν ὀργανώσεων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνήλθεν εἰς τρεῖς τακτικὰς συνεδριάσεις κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἐξετάσασα διάφορα ζητήματα.

— Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίσθη ὁ κ. Ἰωάννης Δόξας, παραστάς τὸ πρῶτον κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Πέμπτης.

— Ὑπεβλήθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διαμαρτυρία τῶν Κοινοτήτων Νεοχωρίου, Ζευγολατιοῦ, Στενοῦ κλπ., τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας, κατὰ τῆς ἐπαπειλουμένης διαρπαγῆς τῶν κτημάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαρσῶν, τῆς Μητροπόλεως Μαντινείας.

— Ὑπὸ τοῦ ἱερέως Ἰωάννου Πετροπούλου ἐφημερίου Πύργου—Ἡλείας ὑπεβλήθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, πρὸς ἔγκρισιν, Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης, πρὸς χρῆσιν τῆς Β' τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Παρθενωγωγείων τοῦ Κράτους, ἥτις παρεπέμφθη τῷ Διευθυντῇ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ριζορείου Σχολῆς Ἀρχιμ. Εὐαγγέλω Ἀντωνιάδῃ, ὅπως διεξερχόμενος αὐτὴν γνωρίσῃ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὴν ἐπὶ ταύτης γνώμην αὐτοῦ.

— Διὰ διατάγματος τῆ 23 Δ]βρίου π. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 10 Φεβρουαρίου ἐν. ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 16 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ χωρίον Μεντοῦλι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καρυστίας ἀποσπώμενον τῆς Ἑνορίας Καλλιμεριανῶν ἀποτελεῖ ἰδίαν ἑνορίαν μὲ ἑνοριακὸν Ναὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Χιραλάμπους.

— Διὰ διατάγματος τῆ 23 Δ]βρίου π. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 10 Φεβρουαρίου ἐν. ἔτ. καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 16 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ χωρίον Μικρὰ Πολιάνη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἀποσπώμενον τῆς Ἑνορίας τοῦ χωρίου Γορζῆ, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἑνορίαν μὲ ἑνοριακὸν Ναὸν τὸν τῶν Ἱαξιαρχῶν.

— Διὰ Διατάγματος τῆ 23 Δεκεμβρίου π. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 10 Φεβρουαρίου ἐν. ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 16 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ χωρίον Ῥόγια τῆς Κοινότητος Λετσίνου, τῆς ὡς ἄνω Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἀποσπώμενον τῆς ὁμηθείσης Κοινότητος Λετσίνου, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἑνορίαν μὲ ἑνοριακὸν Ναὸν τὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

— Διὰ Διατάγματος τῆ 18 Φεβρουαρίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ αὐθημερὸν δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 31 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη ὅπως ἡ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναξίας ἐπιβληθείσῃ ποινῇ τῶν δύο καὶ ἡμίσεως ἔτων σωματικοῦ περιορισμοῦ, ἐν τῇ ἐν Τήνῳ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, εἰς τὴν Μοναχὴν Ἀμβροσίαν Παπαντωνίου, ἀδελφὴν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, τῆς ὡς ἄνω Ἱερ. Μητροπόλεως Παροναξίας, ἐκτιθῆ αὕτη εἰς τὴν ἐν Αἰγίνῃ γυναικείαν Ἱερὰν Μονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος.

— Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας κατηγορήθη ἡ ἐπιτροπὴ ἥτις θ' ἀναλάβῃ τὴν διοργάνωσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις προσεχῶς συνερχομένου Διεθνοῦς Βυζαντινολογικοῦ συνεδρίου. Τὰ μέλη αὐτῆς ὁρίσθησαν ὡς ἑξῆς: Ἐπίτιμος πρόεδρος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος καὶ ἐπίτιμα μέλη οἱ κ. κ. Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Παιδείας, τακτικά δὲ μέλη οἱ κ. κ. Ἐμμ. Μπενάκης, Ἀλ. Διομήδης, Γ. Δροσόπουλος, Διον. Λοβέρδος, Θ. Λεκατσᾶς, Ἐπίσης οἱ κ. κ. Λέκκας διευθυντῆς τοῦ τμήματος ξένων καὶ ἐκθέσεων τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ὁ κ. Καλαποθάκης τοῦ Γραφείου Τύπου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι οἱ κ. κ. Δυοβουνιώτης, Οἰκονό-

μου, Ἀδαμαντίου, Βέης, Παπούλιας, Φ. Κουκουλές, Παπαδόπουλος, ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Γεννάδιος, Παπαφράγκου, Ράδος, Ὁρλάνδος, Ζάχος, Κουρουνιώτης, Λούβαρης, Ἄμαντος, Ξυγκόπουλος, Βολονάκης, Κουγέας, Πεζόπουλος, Μενάρδος, Ξανθουλίδης, Κούζης καὶ γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς θὰ εἶναι ὁ διευθυντῆς τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου κ. Σωτηρίου. Τακτικὸς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς θὰ εἶναι ὁ κ. Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Μεταξὺ τῶν πρώτων ἀσχολιῶν τῆς ἐπιτροπῆς θὰ εἶναι ἡ μεταφορὰ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου ἐκ τῶν ὑπογείων τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ κτίριον τῆς δωμάσεως τῆς Πλακεντίας παρὰ τὴν ὁδὸν Κηφισίας. Πρὸς τοῦτο θὰ ἐξοδευθῆ σημαντικὸν ποσὸν λαμβανόμενον ἀπὸ τὸ κληροδότημα Συναδινοῦ. Τὸ συνέδριον, πιστεύεται, ὅτι θὰ συγκεντρώσῃ πλῆθος ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ ὅλους τοὺς Βυζαντινολόγους. Τὸ πρῶτον Διεθνὲς Βυζαντινολογικὸν συνέδριον συνεκροτήθη κατὰ τὸ 1924 εἰς τὸ Βουκουρέσιον, τὸ δεύτερον δὲ εἰς τὸ Βελιγράδιον πέρυσιν.

— Συμφώνως πρὸς τὸ 7ον ἄρθρον τοῦ ἀναθεωρηθέντος Καταστατικοῦ τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Ἀθηνῶν ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι τοῦ Συνδέσμου καθ' ἃς ἐξελέγησαν κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας ὡς Σύμβουλοι: ἔξ Ἀ θ η ν ὶ ὦ ν μὲν οἱ αἰδ. Λ. Παπαναστασίου, Κ. Ρωμανός, Ἡλ. Ἀνδρικόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Ἰ. Γιαννούλης καὶ Ἰ. Ζησιμόπουλος. Ἀναπληρωματικοὶ δὲ οἱ αἰδ. Α. Νησιώτης, Ἰ. Σακάς, ὁ πανος. ἀρχιμανδρίτης Ἰ. Παπασαράντου καὶ ὁ αἰδ. Ν. Λαμπρόπουλος. Ἐ κ Π ε ι ο ρ α ἰ ὡ ς δὲ ἐξελέγησαν οἱ αἰδ. Β. Μακροῆτ, Β. Χούπης καὶ Ἀλ. Ψυχογιός. Ἀναπληρωματικοὶ δὲ ὁ αἰδ. κ. Ἰάκ. Μουρούζης, αἱ πανος. ἀρχιμ. Θεόκλητος Σφήνας καὶ Νεκτάριος Καπετανάκης καὶ ὁ αἰδ. Ἀντώνιος Κουμῆς. Συνελθὸν δὲ τὸ Συμβούλιον ἐξελέξατο Ἀντιπρόεδρον τὸν αἰδ. Κ. Ρωμανόν, Γραμματεὰ τὸν αἰδ. Ν. Παπαδόπουλον, Ταμίαν τὸν αἰδ. Ἡλίαν Ἀνδρικόπουλον καὶ Ἐφορον τὸν αἰδ. Α. Νησιώτην. Τὸ νέον Συμβούλιον ἐνεφανίσθη τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἐνώπιον τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὡς Πρόεδρου τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» καὶ ἐξήτησε τὰς εὐλογίας του.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ Τύπου διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς τῆς ὁργανώσεως «Ζωὴ καὶ Ἔργασία» (Life and Work) δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν κ. Ἀμίλικαν Ἀλιβιζᾶτον, μέλος τῆς Διεθνοῦς ταύτης Ἐπιτροπῆς, εἰδοποίησεν δι' τὸν προσεχῆ Μάϊον ἐν Κολωνίᾳ τῆς Γερμανίας θὰ γίνῃ Διεθνὴς Ἐκθεσις Τύπου, τῆς ὁποίας σπουδαιότατον Τμήμα θὰ ἀποτε-

λέση ὁ ἐκκλησιαστικὸς καὶ θρησκευτικὸς Τύπος. Οὗτος, συνεννοηθεὶς μετὰ τῶν ἐκδοτῶν τῶν ἐν Ἀθῆναις ἐκδιδομένων θρησκευτικῶν περιοδικῶν, ἀπετάθη πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις διὰ τὸν διακανονισμόν τῆς συμμετοχῆς τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Τύπου ὤρισεν Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπακτίας Ἀμβροσίου, κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, Παν. Μπρατσιώτου, καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, Μιχαὴλ Γαλανοῦ, Παν. Πρ. Καλλινοτιζῆ καὶ Ἰωάννου Παπαδοπούλου. Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐνιαίαν ἐμφάνισιν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Τύπου ἀπετάθη πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ τὰς ἄλλας αὐτοκεφάλους Ἑλληνικὰς Ὁρθοδόξους Ἀρχιεπισκοπὰς, εἰδοποιούσα αὐτὰς περὶ τῶν τῆς Ἐκθέσεως καὶ δηλοῦσα ὅτι εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν θὰ ἀντιπροσωπευθῶσιν ἀπ' εὐθείας ἐν τῇ εἰρημένῃ Ἐκθέσει εἶνε πρόθυμος νὰ ἀναλάβῃ τὴν παρ' αὐτῆ ἀντιπροσωπεΐαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἀπέθανεν ἐν Ἀθῆναις παλαιὸς Ἁγιοταφίτης, ὁ μοναχὸς Γοργίας. Ἐχηματίσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη γραμματεὺς ἐν τῷ Ἱερῷ Κοινῷ τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐν τῷ Μετοχίῳ ΚΠόλεως. Τῆς κηδείας του προέστη ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, παρέστησαν δὲ ὁ Ἐξάρχος τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ πάντες οἱ ἐν Ἀθῆναις Ἁγιοταφῖται.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέφθη τὸν παρελθόντα μῆνα τὴν περίπυστον Μοῆν τοῦ Σινᾶ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ὁ Μητροπολίτης Βαρσοβίας προέβη εἰς διάβημα παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Θρησκευμάτων περὶ ἀναγνωρίσεως ἐννεα νέων ἐνοριῶν Ὁρθοδόξων ἐν Γαλικίᾳ, ἀπονομῆς δὲ τοῦ δικαιώματος ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους εἰς τοὺς διορισθησομένους ἐκεῖ ἱερεῖς καὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ὡς διδασκάλων τῶν θρησκευτικῶν χάριν τῶν ἐκεῖ ἐνοριῶν. Διὰ διαβήματος ἐτέρου ἢ Πολωνικῆ Ἐκκλησία ἐζήτησεν, ὅπως ἀποδοθῆ εἰς αὐτὴν ἢ ὑπὸ τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ κλήρου κατέχομένη ἐν Ποδμορόξδ (Βύλνας) ἐκκλησία, ἐπιτραπῆ δὲ ἢ συνέχισις τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἐν Μπελοστόκ ναοῦ καὶ τὸ ἀνοιγμα τοῦ κλειστοῦ ναοῦ Μαλο—Μοζή-κόβσκη.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Οἱ προεσβυτεριανοὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀνέλαβον σπουδαιότατον διὰ τὴν ἱστορίαν ἀρχιτεκτονικὸν ἔργον. Ἀπεφάσισαν, κατὰ τὰς εἰδήσεις τῆς

«Θρησκευτικῆς Ἑβδομάδος» τῆς Γενεύης, νὰ κτίσωσιν ἐν Βασιγκτῶν τὸν «Ἐθνικὸν Προεσβυτεριανὸν ναόν», διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ὁποίου προϋπελογίσθη δαπάνη πέντε ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Παρὰ τὸν ναὸν θὰ κτισθῶσιν, ἢ αἰθουσα τοῦ προεσβυτερίου, ἢ ἐνοριακὴ αἰθουσα, τὸ κτίριον τοῦ κυριακοῦ σχολείου καὶ εἰδικὸς χῶρος διὰ τὰς ὑπαιθρῖους ἱεροτελεστίας καὶ συνελεύσεις.

ΔΙΑΦΟΡΑ

— Ἐνκλοφόρησε τὸ «Διεθνὲς Δελτίον» τοῦ παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνοῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν». Τὸ τελευταῖον ὑπ' ὄψει ἡμῶν τεύχος. (Ἰανουάριος 1928) εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τῆς προπαρασκευῆς τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν τέκνων τῆς νέας γενεᾶς. Ἡ «Ἐκκλησία» ἐπιφυλάσσεται νὰ δώσῃ ἐν καιρῷ εὐρείαν περίληψιν τῆς περισπουδάστου μελέτης.

— Ἀναγινώσκομεν ὅτι, χάρις εἰς ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν ἰδρύθη καὶ τέταρτον σχολεῖον διὰ τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς ἐν Alice. Τὸ Σχολεῖον τοῦτο προωρίσθη ὅπως ἐξελιχθῆ εἰς Πανεπιστήμιον, χάριν ἀποκλειστικῶς τῶν μαύρων φοιτητῶν. Μελετᾶται ἐπίσης καὶ διεξάγεται εἰδικὸς ἔργον διὰ τὴν ἴδρυσιν φοιτητικοῦ οἴκου ἐν Fort Hare τῆς Ν. Ἀφρικῆς.

— Ὑπὸ τῆς Παγκοσμίου φοιτητικῆς Χριστιανικῆς Ὀμοσπονδίας μελετᾶται ἢ σύγκλησις παγκοσμίου φοιτητικοῦ Συνεδρίου, ἀπεστάλησαν δὲ εἰς τὰς διαφόρους χώρας ἐγκύκλιοι, δι' ὧν ζητεῖται ἢ γνώμη τῶν ἐκασταχοῦ ἐθνικῶν φοιτητικῶν ὁργανώσεων περὶ τοῦ προγράμματος, ὅπερ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθηθῆ ἐν τῷ Συνεδρίῳ.

— Ἐκ τινος τελευταίας στατιστικῆς πληροφοροῦμεθα ὅτι κατ' ἔτος συμβαίνουσιν ἐν Γερμανίᾳ 12000—14000 αὐτοκτονιῶν. Ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὀλικὸν ἀριθμὸν τοῦ πληθυσμοῦ ἢ ἀναλογία τῶν αὐτοχειρῶν εἶναι μεγαλειτέρα ἐν Γερμανίᾳ ἢ ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις. Τῷ 1925 ὁ μέσος ὄρος τῶν αὐτοχειρῶν ἦτο 24,5 ἐπὶ ἀναλογίας 100000 κατοίκων. Πρῶτον εἰς τὴν σειράν ἔρχεται τὸ Βερολίνον μὲ 43 αὐτόχειρας ἐπὶ 100000 ψυχῶν.

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Κυριακὸν ἀνάγνωσμα ἢ Ἐδαγγελικὸν δίδαγμα.— Ἐκδίδεται κατὰ Κυριακὴν ὑπὸ Τιμοθέου Σοφιανοῦ ἱερέως ἐν Πειραιεῖ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Διδυμοτεῖχον Φιλαρέτου Βαρφείδου. Ἡ ἀγάπη καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Γρηγορίου Παλαμᾶ». Θεσσαλονίκη 1927.

Μητροπολίτου Θεσσαλονικῆς Γενναδίου, Διάλεξις περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Νέων Χωρῶν. Θεσσαλονίκη 1928.— Ἡ διάλεξις αὕτη, ἣτις θὰ ἠδύνατο μᾶλλον νὰ ἀποκληθῆ ἱστορικὴ πραγματεία, ἀποτελεῖ συστηματικὴν ἐκθεσιν τοῦ ζητήματος τῆς διοικήσεως τῶν μητροπόλεων συνεπιείᾳ τῶν τελευταίων πολέμων προσαρτηθειῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα νέων χωρῶν, ἐκκλησιαστικῶς ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Τὸ ζήτημα τοῦτο

ἔσχε τέσσαρας φάσεις· α) ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν νέων χωρῶν μέχρι τῆς ἐκρήξεως τοῦ πανευρ. πολέμου (1912—1915) β) μέχρι τῆς ἀνακομῆς τοῦ Μούδρου (1918)· γ) μέχρι τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς [192', καὶ δ] μέχρι τοῦ νῦν. Ὁ Παναγ. συγγραφεὺς τῆς μελέτης ταύτης ἦτο ὁ μᾶλλον ἐνδεδειγμένος πρὸς σύνταξιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου κεφαλαίου τῆς συγχρόνου ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἱστορίας ὡς λαβῶν ἐνεργότατον μέρος ἐν τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ, διὸ καὶ ὀφείλονται αὐτῷ χάριτες ὅτι μετ' ἀγαστῆς ἀκριβολογίας καὶ ἀντικειμενικότητος συλλέξας περιέσωσεν εἰς ἓν κατασπάρτους εἰδήσεις ἐν οὕτω ἀνωμαλοῖς τοῖς καιροῖς.

ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΥΡΟΥ

Ἀπολογισμὸς ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου—31 Δεκεμβρίου 1927.

ΕΣΟΔΑ

Κατ' ἐνορίαν

Ἅγιος Γεώργιος	Δρ.	33,995.—
Ἅγιος Νικόλαος	»	26,823.95
Μεταμόρφωσις	»	24,181.60
Κοίμησις	»	18,923.50

Κατὰ Κεφάλαιον

Ἐκ συνδρομῶν	»	49,078.50
Ἐκ Δωρεῶν Μητροπολίτου	»	1,300.—
Ἄντων. Τσιροπινᾶ	»	2,000.—
Ἐμμαν. Τσιροπινᾶ	»	2,000.—
Σταματίου Βαφιαδάκη	»	3,000.—
Διάφοροι δωρεαὶ	»	6,092.—
Εἰς μνήμην συμπολιτῶν	»	1,815.—
Ἐκ κυτίων	»	23,753.40
Ἐκ δίσκων	»	5,464.75
Ξενάκειον κληροδότημα	»	9,410.40
Ἐκ τόκων	»	1,493.—

Δρ. 105,417.05

Ἐκ ὑπόλοιπον παρελ. χρήσεως

» 4,787.40

Εἰς Ἐμπορικὴν Τράπεζαν

» 10,000.—

Ἐν ὅλῳ Δρ. 120,204.45

ΕΣΟΔΑ

Ἐγγραφὰι καὶ βιβλία	Δρ.	1,173.—
Ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα	»	1,005.—
Φάρμακα καὶ νοσηλεία	»	1,109.—
Γάλα	»	709.45
Ναῦλοι	»	540.—
Ἀποφυλάκισις	»	205.—
Περίθαλψιν Παιδῶν	»	2,535.—
Ποσοστὰ	»	1,067.—
Γραφικὴ ὕλη	»	1,051.—
Ἐπιδόματα	»	92,286.—

Δρ. 102,680.45

Ἐκ ὑπόλοιπον εἰς μετρητὰ

» 17,524.—

Δρ. 120,204.45

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἄ. α.
Δημ. Γιούργας Ἱερεὺς

Ἡ Ταμία
Μαριγῶ Κουτσοδόνη

Ἡ Γραμματεὺς
Μαρία Ναυπλιώτου

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερῆς Μονῆς Ἁγίας Λαύρας διακηρύττει, ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως 25 ἄμνοι ἐκ τῆς ἐν Μπάστα Λεχαινῶν διαχειμαζούσης ποιμνῆς τῆς Ἱερῆς Μονῆς Ἁγ. Λαύρας. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 4ην Μαρτίου ἐ.ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην—12ην μεσημβρινὴν ἐν Λεχαινοῖς ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Ἀλεξάνδρου Καλπούρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται δραχμὰς 150 ἕκαστος ἄμνος. Ὅροι συγγραφῆς καὶ πᾶσα σχετικὴ πληροφορία παρὰ τῷ εἰρημένῳ Συμβολαιογράφῳ. Ἐν Ἱερῇ Μονῇ Ἁγίας Λαύρας τῇ 22 Φεβρουαρίου 1928.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερῆς Μονῆς Ἁγίας Λαύρας διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἢ μὲν ἐκ τῆς ποιμνῆς κόπρος τῆς διαχειμαζούσης ἐν Μπάστα Λεχαινῶν, τετραστοῦς δὲ ἐνοικιάσεως τὸ ὑπολειφθὲν τμήμα Β. Ἱεροσολίτου καὶ παρ' αὐτῷ οἰκίσκος ἐν θέσει Ἁγίου Ἀλέξιου τῶν Πατρῶν τῆς Ἱερῆς Μονῆς Ἁγίας Λαύρας. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 11ην Μαρτίου ἐ.ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π.μ.—12ην μεσημβρινὴν ἐν Λεχαινοῖς μὲν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Κου Ἀλεξάνδρου Καλπούρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του. ἐν Πάτραις δὲ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Κου Β. Πακυριάζῃ ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται ἐπὶ μὲν τῆς κόπρου δραχμὰς 650 ἐπὶ δὲ τοῦ Β'. Λαχανοκήπου δραχ. 2000 καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκίσκου ὡσαύτως δραχ. 2000. Ὅροι συγγραφῆς καὶ πᾶσα σχετικὴ πληροφορία παρὰ τοῖς εἰρημένους Συμβολαιογράφοις. Ἐν Ἱερῇ Μονῇ Ἁγίας Λαύρας τῇ 27η Φεβρουαρίου 1928.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον Μονῆς Ἱερουσαλήμ διακηρύττει ὅτι δοθείσης μείζοντος προσφορᾶς ἐπὶ τῆς ἐνεργηθείσης τὴν 12ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. πλειοδ. δημοπρασίας διὰ τὴν ἐκπώλησιν Δέκα τράγων καὶ τριάντονα μηλορίων ἐπαναλαμβάνεται αὕτη τὴν 4ην Μαρτίου ἐ.ἔ. ἐν Δαυλείᾳ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμφου Χαιρωνείας Ἀκριοδίου Δαλαμάγεια καὶ τοῦ Ἀντριπροσώπου τῆς Μονῆς, ὕφ' ὅσας ὄρους καὶ ὑποχρεώσεις καὶ ἢ προτέρα. Ἐν Μονῇ Ἱερουσαλήμ 18 Φεβρουαρίου 1928.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ

ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΣΥΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Διευθυντῆς

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθ. Πανεπιστημίου

Τίμημα ἐτησίως ἐγγραφῆς

Ἐσπ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3

Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:

Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς Ἐξ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικος» ὁδὸς Σταδίου 38. Ἀθῆναι